

Kameraden,

Een jaar geleden op Dag van de Arbeid sprak in het inmiddels gesloten Dreeshuis in Amsterdam. Vandaag is de gemiddelde leeftijd gelukkig iets lager...

Toch is het juist op Dag van de Arbeid ook goed om terug te blikken. Op alles wat de sociaaldemocratie in al die jaren heeft bereikt, op de rijke geschiedenis van onze beweging, op de strijd die de generaties voor ons gevoerd hebben. Ze strenden voor een systeem dat werknemers beschermt, dat sociale rechten geeft aan iedereen, voor een systeem dat solidair is.

De strijd van voorgaande generaties maakt de sociaaldemocratie vandaag tot wat die is. Op de Dag van de Arbeid vieren we de successen van de sociaaldemocratie, en kijken we vooruit naar de strijd die nog moet komen. Op Dag van de Arbeid past mij als Jonge Socialist ook een beetje bescheidenheid, als ik me bedenk op wat voor schouders onze beweging staat.

Dat besef motiveert alleen maar om de strijd die nog komt aan te gaan. Werk speelt nog steeds een grote rol in die strijd: genoeg werk, zeker werk, goed werk.

Wat mij betreft mogen we de strijd voor genoeg werk wel met wat meer zelfvertrouwen aangaan.

Op de een of andere manier heeft de sociaaldemocratie het namelijk laten gebeuren dat we werkloosheid als probleem van het individu zijn gaan beschouwen. Dat het je eigen domme schuld is als je geen baan hebt, dat je opleiding waarschijnlijk niet voldoet, dat je cv niet gelikt genoeg is.

En dat terwijl werkloosheid bij uitstek een probleem is van de samenleving, van het collectief. Zolang er niet genoeg werk is voor iedereen, worden werkzoekenden tegen elkaar uitgespeeld. Als we niet iedereen aan het werk krijgen, dan is het gepimpte cv van de één, het uitkeringsformulier van de ander.

Met zo'n situatie kunnen sociaaldemocraten onmogelijk tevreden zijn. Dat vraagt dus van ons om de strijd aan te gaan. Niet met een sectorplannetje hier of daar, maar met serieuze investeringspolitiek, met een overheid die een rol speelt in het creëren van werk.

Laat ons weer lef hebben. Het lef om te investeren in genoeg werk, het lef om uit te spreken dat de overheid zich niet moet terugtrekken, maar juist meer moet doen, het lef van een sociaaldemocratie vol zelfvertrouwen.

Want werk gaat niet alleen maar om je loonstrookje, om de maandelijkse hypotheek, werk gaat over zoveel meer. Werk gaat over je identiteit, over je verhouding tot anderen, over je rol in de samenleving.

Werk gaat over vrijheid.

De vrijheid om je leven zelf vorm te geven, om grip te hebben op de keuzes die je maakt. De vrijheid om je te verbinden in een systeem dat je reduceert tot enkel een individu.

Het is ook die vrijheid waar de generaties voor ons voor gestreden hebben. Ik groeide op in de jaren '90, veel zorgelozer had mijn jeugd niet kunnen zijn. De strijd voor onze vrijheid ging grotendeels aan me voorbij, de verleiding om onze vrijheid voor lief te nemen is groot.

De samenleving van vandaag laat zien dat die vrijheid niet vanzelfsprekend is, dat we die vrijheid nooit voor lief moeten nemen. Extremisten en fanatici eisen onze vrijheid exclusief voor henzelf op, in het publieke debat gunnen we elkaar het licht in de ogen niet meer. Verbinding is ver te zoeken.

De strijd voor onze vrijheid is een strijd van de sociaaldemocratie. Het is de strijd voor een verbonden samenleving, voor een samenleving waar we naar elkaar omkijken, waar we opstaan als de grootste bekken onze vrijheid kapen.

Die strijd gaan we de komende jaren volop aan. Met de erfenis van de generaties voor ons, met de energie van de generatie van nu, met de idealen van de sociaaldemocratie in de hand.

Op Dag van de Arbeid herinneren we elkaar aan onze strijd. De strijd voor goed werk, de strijd voor vrijheid. zodat we na vandaag weer de strijd weer onvermoeibaar voortzetten.

Ik dank u wel.